

การตรวจสอบการทุจริต ในการจัดซื้อจัดจ้าง

โดย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

หัวข้อการบรรยาย

- ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐตามกฎหมายใหม่
- เทคนิคในการตรวจสอบการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง
- ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง ที่ตรวจพบในการจัดซื้อจัดจ้างของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง

และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
- ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใส มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม
- ดำเนินถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งาน ให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน
- มีการวางแผนการใช้พัสดุ

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- มีการประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม
- ป้องกันการทุจริต
- มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในการดำเนินการ

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- มีจำนวน ๑๕ หมวด ๑๓๒ มาตรา
- ไม่มีหมวด การเช่า แลกเปลี่ยน

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ใช้บังคับแก่ หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ราชการ
ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตาม
รัฐธรรมนูญ หน่วยธุรการของศาล มหาวิทยาลัยใน
กำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภา หน่วยงานอิสระ
ของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องจำนวนจำนวน ๕ คณะ

- คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
- คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- คณะกรรมการราคากลางและชั้นทะเบียนผู้ประกอบการ
- คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต
- คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- มีข้อยกเว้นสำหรับรัฐวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานของรัฐในต่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ประสงค์จะให้มีความเกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อจัดจ้างใช้เองทั้งหมดหรือบางส่วน กระทำได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- มีการยกเว้นกิจกรรมของบางหน่วยงานที่พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับ แต่ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอขอของคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เช่น รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับการพาณิชย์โดยตรง การจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มีการกำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างจำนวน ๓ วิธี ได้แก่

- วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป
- วิธีคัดเลือก
- วิธีเฉพาะเจาะจง

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เนื้อหาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

จะมีการออกระเบียบในรายละเอียดเพิ่มเติม ภายหลังจากพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบังคับใช้แล้ว

ภาพรวมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในปัจจุบัน

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙
- แนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e – market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e – bidding)
- ระเบียบ/ข้อบังคับ ของหน่วยงาน
- มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

เทคนิคในการตรวจสอบการทุจริต ในการจัดซื้อจัดจ้าง

สอบทานการทำงานของผู้รับผิดชอบในหน้าที่นั้น ๆ

- รอบรู้ระเบียบ หนังสือสั่งการ เรื่องที่จะตรวจสอบ
- ช่างสังเกต
- มีความคิดวิเคราะห์
- มีความกล้า

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขั้นตอนก่อนทำสัญญา

การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

การกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลางงาน
ก่อสร้าง

วิธีการจัดหา

การประกาศสอบราคา/ประกวดราคา

การพิจารณาผล

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขั้นตอนการทำสัญญาและบริหารสัญญา

การทำสัญญาหรือข้อตกลง

การแก้ไขสัญญา

การบอกเลิกสัญญา

การงด ลดค่าปรับ ขยายระยะเวลาทำงานตาม
สัญญา

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับ/ผู้
ควบคุมงาน

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขั้นตอนการควบคุมและการใช้ประโยชน์

การควบคุม

การใช้ประโยชน์

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

ระเบียบพัสดุสำนักนายกฯ ข้อ ๑๓ วรรคสอง

“การจัดหาโดยวิธีสอบราคาและวิธีประกวดราคา
ให้ส่วนราชการวางแผนในการจัดหาและดำเนินการ
ให้เป็นไปตามแผนด้วย”

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่องการ
จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๖
หน่วยรับตรวจที่มีการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เงิน
งบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินรายได้ เงินกู้
หรือเงินอุดหนุน

- ครุภัณฑ์ที่มีราคาเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ส่งให้ สตง ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ของทุกปี

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

- ไม่จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง
- จัดทำแผนปฏิบัติการไม่สอดคล้องกับกำหนดเวลาที่ต้องการ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลาง

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร
๐๒๐๓ /ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๙
“ห้ามมิให้กำหนดลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะ
ซื้อให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งหรือของผู้ขาย
รายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ”

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลางงาน

หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/
ว ๑๑๑ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ เรื่อง ช้่อม
ความเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยราคา
กลางของทางราชการ

ครุภัณฑ์ ใช้ราคามาตรฐานที่สำนักงบประมาณ
กำหนด ราคาหลังสุดภายในระยะเวลา ๒
ปีงบประมาณ ราคาตลาดโดยสืบราคาจาก
ท้องตลาดรวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆเป็นราคาอ้างอิง

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลางงาน

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ การพัฒนาซอฟต์แวร์ ประเภทโปรแกรมประยุกต์ ใช้ราคามาตรฐานตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด
- รายการอื่นที่ไม่ได้กำหนด ราคาตลาดโดยสืบราคาจากห้องตลาดรวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆเป็นราคาอ้างอิง

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลาง

หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/

ว ๒๗

ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่อง หลักเกณฑ์การ
คำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลาง

- กำหนดคุณลักษณะเฉพาะไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน
- กำหนดคุณลักษณะเฉพาะในลักษณะเป็นการกีดกันผู้อื่น
- กำหนดมาตรฐาน(มอก)ของพัสดุที่ยกเลิกไปแล้ว
- กำหนดราคากลางโดยการสืบราคาจากผู้มีอาชีพ แต่ไม่ใช่ราคาหลังสุดภายในระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลาง

- ไม่มีการถอดแบบจริง/ปริมาณงานไม่ถูกต้อง
- ไม่ใช่ราคาวัสดุของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด
- ไม่มีหลักฐานการสืบราคา(กรณีไม่มีในราคาที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศ)
- ไม่ใช่ค่าแรงงานที่กรมบัญชีกลางแจ้งเวียน
- ใช้ค่า FACTOR F ไม่ถูกต้อง

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการกำหนดรายละเอียดพัสดุ/ราคากลาง

- นำค่าครุภัณฑ์ไปรวมกับค่างานต้นทุนเพื่อหาค่า FACTOR F
- นำค่าใช้จ่ายพิเศษไปรวมกับค่างานต้นทุนเพื่อหาค่า FACTOR F
- ราคาที่เสนอซื้อ/จ้าง มีผลต่างจากราคากลางเกินร้อยละ ๑๕ ไม่แจ้ง/ไม่ชี้แจง สตง.
- ราคากลางไม่เป็นปัจจุบัน
- แบ่งงวดงานไม่ถูกต้อง

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตวิธีการจัดหา

- มีการแบ่งแยกวงเงินเพื่อลดวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง
- มีการแบ่งแยกวงเงินเพื่อให้อยู่ในอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้าง
- จัดหาลำช้าเพื่อใช้วิธีพิเศษ
- ใช้วิธีพิเศษโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การประกาศสอบราคา/ประกวดราคา

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ.) ๑๓๐๕/ว
๗๙๑๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๓ เรื่อง การกำหนด
คุณสมบัติของผู้เสนอราคาในการจ้างก่อสร้าง
“ให้ส่วนราชการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาได้
เฉพาะตามตัวอย่างเอกสารประกวดราคา ที่ กวพ.
กำหนดและกำหนดผลงานก่อสร้างไม่เกินร้อยละ ๕๐
ของวงเงินงบประมาณ”

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การประกาศสอบราคา/ประกวดราคา

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีนที่ นร (กวพ.) ๑๒๐๔/ว
๑๑๔๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ เรื่อง
ผลงานก่อสร้างของผู้เสนอราคาตามตัวอย่าง
เอกสารประกวดราคาจ้าง

“การกำหนดผลงานตามเงื่อนไขประกวดราคาจ้าง
ดังกล่าวจึงต้องเป็นผลงานของผู้รับจ้างในสัญญา
เดียวเท่านั้น”

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการประกาศสอบราคา/ประกวดราคา

- กำหนดเงื่อนไขให้ผู้เสนอราคาต้องผ่านการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติในการจ้างของ... ทั้งที่ไม่มีมีการคัดเลือกมาก่อน
- กำหนดผลงานเกินร้อยละ ๕๐ ของราคากลาง
- กำหนดให้ยื่นผลงานมากกว่าหนึ่งผลงาน
- กำหนดให้ยื่นผลงานเกินความจำเป็น(ประกาศไม่ได้กำหนด)

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการประกาศสอบราคา/ประกวดราคา

- เผยแพร่ข่าวสารทางเว็บไซต์ไม่ครบ
- คุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ที่ให้เสนอแนะวิจารณ์กับ
ประกาศฯ ไม่ตรงกัน

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การพิจารณาผล

หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพ)
๐๔๐๘.๔/ว ๓๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง
หลักเกณฑ์ในการพิจารณาราคา

๑. กรณีที่ผู้เสนอราคามาเป็น ๒ ราคา คือ เสนอราคา
มาให้ส่วนราชการต้องเลือกหรือตัดสินใจเองว่าจะ
เลือกแบบใด ลักษณะหรือยี่ห้อใด หรือไม่อาจทราบ
ได้ว่าราคาใดเป็นราคาสุดท้ายก่อนการยื่นซองเสนอ
ราคา ส่วนราชการไม่มีสิทธิพิจารณารับราคา

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การพิจารณาผล

๒. หากผู้เสนอลดราคาภายในใบเสนอราคา มี
หลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

๒.๑ ต้องมีข้อความว่า “ยินดีลดราคา” หรือข้อความ
ที่มีความหมายเดียวกัน และ **ต้องมีตัวเลขและ
ตัวอักษรตรงกันหรือต้องมีข้อความว่า ยินดีลดราคา
ลงกี่เปอร์เซ็นต์หรือร้อยละเท่าไร** และต้องลงชื่อ
พร้อมประทับตราตรงข้อความยินดีลดราคาเป็น
การแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การพิจารณาผล

๒.๒ หากข้อความไม่ครบตามข้อ ๒.๑ หรือนอกเหนือ ให้พิจารณาว่าผู้นั้นเสนอราคา ๒ ราคา ผิดเงื่อนไขเอกสารในส่วนซึ่งเป็นสาระสำคัญไม่อาจ ผ่อนปรนได้

๒.๓ การเสนอลดราคาต้องยื่นมาพร้อมกับซองใบ เสนอราคา

๒.๔ ห้ามส่วนราชการกำหนดเงื่อนไขห้ามผู้เสนอ ราคา เสนอลดราคา

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการพิจารณาผล

- กรณีมีผู้เสนอราคารายเดียว เสนอให้มีการจัดซื้อ/จัดจ้าง โดยไม่ระบุเหตุผลที่ไม่ยกเลิกประกวดราคา และไม่มีการต่อรองราคา
- เสนอให้มีการจัดซื้อ/จัดจ้าง โดยยื่นเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนหรือถูกต้อง ตามประกาศ เช่น หนังสือรับรองผลงาน หนังสือรับรองการเป็นตัวแทนจำหน่าย หนังสือมอบอำนาจ
-

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการพิจารณาผล

- เสนอให้มีการจัดซื้อ/จัดจ้าง ผู้เสนอราคาสอง
ผลิตภัณฑ์

-

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การทำสัญญาหรือข้อตกลง

หนังสือสำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๑๐๐๑/ว ๑๓
ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๒๕ เรื่องการให้ผู้รับจ้างทำงาน
ล่วงหน้าก่อนทำสัญญาหรือข้อตกลง

“การอนุญาตให้ผู้เสนอราคาได้ทำงานไปก่อนถือว่าเป็นการ
สนองรับคำเสนอขอของผู้เสนอราคาโดยปริยาย จึงมีผล
ผูกพันแล้ว แต่เนื่องจากระเบียบฯกำหนดให้การจัดซื้อหรือ
การจ้างจะต้องทำสัญญาเป็นหนังสือ ดังนั้นการอนุญาตให้
ผู้เสนอราคาได้ทำงานไปก่อนจึงไม่ชอบด้วยระเบียบฯ”

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การทำสัญญาหรือข้อตกลง

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๐๙
ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ เรื่องการพิจารณาช่วยเหลือผู้
ประกอบอาชีพงานก่อสร้าง

“ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้ โดยมีเงื่อนไข
หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่
ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ไปใช้ด้วย”

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการทำสัญญาหรือข้อตกลง

- ทำสัญญาไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในประกาศฯ เช่น ประกันความชำรุดบกพร่อง ระยะเวลาส่งมอบ ไม่ใช่สัญญาแบบปรับราคาได้
- เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาไม่ครบถ้วน
- จ่ายเงินค่าจ้างล่วงหน้าโดยไม่มีหลักประกัน
- ไม่มีการสอบยื่นหลักประกันสัญญา

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การแก้ไขสัญญา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ข้อ ๑๓๖

เป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการแก้ไขสัญญา

- เปลี่ยนแปลงรายการโดยไม่ขออนุมัติจากผู้มีอำนาจ
- มิได้จัดทำบันทึกต่อท้ายสัญญา
- มิได้ทำรายการปรับเพิ่มลดและค่าใช้จ่าย และ
ราชการได้ประโยชน์หรือไม่

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การบอกเลิกสัญญา

หนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ด่วนที่สุด ที่ กค
(กวพ) ๐๔๒๑.๓/ว ๒๖๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕
๑.เมื่อค่าปรับจะเกินกว่าร้อยละสิบของวงเงินตาม
สัญญา ให้แจ้งกับคู่สัญญาว่าจำนวนค่าปรับจะเกินกว่า
ร้อยละสิบแล้วและจะดำเนินการบอกเลิกสัญญาต่อไป
เว้นแต่คู่สัญญามีหนังสือแจ้งภายในกำหนดจะยินยอม
เสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไข

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การบอกเลิกสัญญา

๒. กรณีคู่สัญญามีหนังสือแจ้งภายในกำหนดจะยินยอมเสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไข ให้ผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น แต่ต้องประเมินว่าจะแล้วเสร็จหรือไม่ หรือจะบอกเลิกหรือไม่ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๒.๑ หากผ่อนปรน ให้แจ้งคู่สัญญาทราบและกำหนดให้คู่สัญญาจัดทำแผนกำหนดแล้วเสร็จให้ชัดเจน

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การบอกเลิกสัญญา

๒.๒ หากบอกเลิกสัญญา ให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมการปรับและริบหลักประกันสัญญา

๓. กรณีคู่สัญญามีหนังสือแจ้งความยินยอมเสียค่าปรับโดยมีเงื่อนไขหรือไม่มีหนังสือแจ้งความยินยอมภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้บอกเลิกสัญญา เป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมการปรับและริบหลักประกันสัญญา

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การงด ลดค่าปรับ ขยายระยะเวลาทำงานตามสัญญา

- เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของส่วนราชการ
  - เหตุสุดวิสัย
  - เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย
- และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ส่วนราชการทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการงด ลดค่าปรับ ขยายระยะเวลาทำงาน
ตามสัญญา

- ไม่มีเหตุผลสมควร เช่น อ่างสภาพดินฟ้าอากาศ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับ/ผู้ควบคุมงาน
หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีนที่ นร (กวพ) ๑๐๐๒/ว ๒๓ ลง
วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๓๒ เรื่อง การแจ้งการปรับ กรณี
ผิดสัญญา

๑. เมื่อครบกำหนดส่งมอบ ให้ส่วนราชการดำเนินการแจ้ง
การปรับในกรณีที่คู่สัญญาไม่ส่งมอบไว้ชิ้นหนึ่งก่อน
๒. เมื่อมีการส่งมอบในภายหลัง ให้แจ้งสงวนสิทธิการปรับ
เมื่อทำการรับมอบ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับ/ผู้ควบคุมงาน
หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กวพ) ๑๐๐๒/ว ๒ ลง
วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๕ เรื่อง มาตรการเกี่ยวกับการ
ตรวจรับพัสดุที่เป็นของใหม่และผลิตในต่างประเทศ

๑. ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจสอบให้ชัดเจนว่า
เป็นของใหม่และผลิตในต่างประเทศ
๒. หากมีข้อสงสัย ให้ผู้ขายนำบัญชีราคาสินค้า (INVOICE)
และใบขนสินค้าของกรมศุลกากรมาแสดง

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับ/ผู้ควบคุมงาน
หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีนที่ นร ๑๓๐๕/ว ๕๘๕๕ ลง
วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ระยะเวลาในการตรวจ
การจ้างงานก่อสร้างและการตรวจรับพัสดุ

๑. ระยะเวลาในการตรวจการจ้างก่อสร้าง ผู้ควบคุมงาน
และคณะกรรมการตรวจการจ้าง ๓ วันทำการ
๒. ระยะเวลาในการตรวจรับพัสดุ อย่างช้าไม่เกิน ๕ วันทำ
การนับแต่วันส่งมอบ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับ

- ตรวจรับงานทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จ/ไม่ถูกต้องตามสัญญาและแบบรูปรายการ
- ไม่ทำการตรวจรับให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว
- งานที่ส่งมอบไม่ถูกต้อง ไม่แจ้งคู่สัญญามาทำการแก้ไขโดยเร็ว

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจรับ

- ไม่ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างที่ผู้ควบคุมงานรายงาน
- ไม่ลงลายมือชื่อตรวจรับงาน โดยไม่ระบุเหตุผล

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมงาน

- ไม่รายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง
- ไม่ส่งมอบบันทึกให้เจ้าหน้าที่พัสดุเมื่อเสร็จงานแต่ละงวด
- งานก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ

ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง จัดซื้อจัดจ้างของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ข้อสังเกตการควบคุมและการใช้ประโยชน์

- ไม่ลงบัญชี ทะเบียน
- เก็บรักษาในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น มีแดดส่อง
ฝนตก
- ไม่มีการใช้ประโยชน์พัสดุที่ซื้อ/จ้าง